

Rahvatervishoiu seaduse muutmise ja sellega seondvalt teiste seaduste muutmise seadus (rehabilitatsioonisüsteemi muutmine)

§ 1. Rahvatervishoiu seaduse muutmine

Rahvatervishoiu seaduses tehakse järgmised muudatused:

1) paragrahvi 1 lõiget 1 täiendatakse pärast tekstiosa „tagamiseks,“ tekstiosaga „rehabilitatsiooniteenuse osutamist,“;

2) seadust täiendatakse 3¹. peatükiga järgmises sõnastuses:

„3¹. peatükk Rehabilitatsiooniteenus

§ 22¹. Teenuse eesmärk ja sisu

(1) Rehabilitatsiooniteenus on kogum teenuseid, mida osutatakse inimesele, vajaduse korral tema lähedasi kaasates, ravi eel, ravi toetavana või ravi järel ning mille eesmärk on leevendada tervise seisundi, haiguse või vigastuse mõju inimese igapäevategevustele ja ühiskondlikule osalusele, parandada või säilitada inimese tegutsemis- ja osalusvõimet ning arendada tema iseseisvat toimetulekut ja enesejuhtimise oskusi igapäevaelus.

(2) Rehabilitatsiooniteenuse liigid, nõuded rehabilitatsioonimeeskonna koosseisule ning teenuse osutamise tingimused ja korra kehtestab valdkonna eest vastutav minister määrusega.

§ 22². Teenuse korraldamine ja osutamine ning teenuse eest tasu maksmise kohustuse ülevõtmine

(1) Rehabilitatsiooniteenuse osutamist korraldab Tervisekassa.

(2) Rehabilitatsiooniteenust osutavad tervishoiuteenuste korraldamise seaduse § 55 lõike 1 alusel kehtestatud haiglavõrgu arengukavas nimetatud haiglad, arvestades et igas maakonnas osutab rehabilitatsiooniteenust vähemalt üks haigla.

(3) Lisaks käesoleva paragrahvi lõikes 2 viidatud haiglatele võib rehabilitatsiooniteenust osutada tervishoiuteenuse osutaja, kellel on kehtiv taastusravi või perearsti nimistu alusel perearstiabi osutamise tegevusluba või vähemalt kaks järgmistest tegevuslubadest:

- 1) iseseisva füsioteraapia osutamise tegevusluba;
- 2) iseseisva logopeedilise ravi osutamise tegevusluba;
- 3) iseseisva psühholoogilise ravi osutamise tegevusluba või psühhiaatria tegevusluba.

(4) Rehabilitatsiooniteenuse osutamiseks sõlmib Tervisekassa tervishoiuteenuse osutajaga halduslepingu, lähtudes ravikindlustuse seaduse §-des 35–37 sätestatust.

(5) Rehabilitatsiooniteenuse saamiseks peab inimese rehabilitatsiooniteenuse vajaduse tuvastama perearst, muu eriarst või õde. Tervisekassa võtab inimeselt rehabilitatsiooniteenuse

eest tasu maksmise kohustuse üle, kui inimene saab rehabilitatsiooniteenust perearsti, muu eriarsti või õe suunamisel.

(6) Inimese rehabilitatsiooniteenuse vajaduse tuvastamise ja teenust saama suunamise täpsemad tingimused ja korra kehtestab valdkonna eest vastutav minister määrusega.

§ 22³. Teenuseosutaja kohustused

(1) Rehabilitatsiooniteenuse osutaja on kohustatud:

- 1) tagama rehabilitatsiooniteenuse osutamise käesolevas seaduses ja selle alusel kehtestatud tingimustel;
- 2) tagama rehabilitatsiooniteenuse osutamiseks käesoleva seaduse § 22¹ lõike 2 alusel kehtestatud nõuetele vastava rehabilitatsioonimeeskonna koosseisu;
- 3) tagama, et temaga lepingulises suhtes olev rehabilitatsioonimeeskonna liige vastab käesoleva seaduse § 22⁴ lõike 2 alusel kehtestatud nõuetele;
- 4) tagama rehabilitatsiooniteenuse nõuetekohase dokumenteerimise;
- 5) kirjeldama organisatsioonis rakendatud kvaliteedijuhtimise süsteemis rehabilitatsiooniteenuse osutamise ja selle kvaliteedi tagamise korraldust;
- 6) tagama talle eraldatud rahaliste vahendite efektiivse ja väärtuspõhise kasutamise.

(2) Rehabilitatsiooniteenuse osutaja dokumenteerib enda infosüsteemis teenuse osutamise järgmises andmekoosseisus:

- 1) inimese üldandmed;
- 2) inimese tervise seisundist tulenevad tegutsemis- ja osalusvõime piirangud;
- 3) inimese kasutatavad abivahendid ja meditsiiniseadmed;
- 4) inimesele rehabilitatsiooniteenuse raames osutatavad teenused ja tegevused;
- 5) teenuse osutamisel saavutatud tulemus ning hinnang inimese heaolule ja toimetulekule;
- 6) muud teenuse osutamisega seotud andmed.

(3) Rehabilitatsiooniteenuse osutaja säilitab käesoleva paragrahvi lõike 2 alusel kogutud andmeid 30 aastat pärast teenuse osutamise lõppemist.

(4) Rehabilitatsiooniteenuse osutaja esitab tervise infosüsteemi rehabilitatsiooniteenuse kokkuvõtte ambulatoorse epikriisina, lähtudes tervishoiuteenuste korraldamise seaduse § 59² lõike 2 alusel sätestatust.

(5) Rehabilitatsiooniteenuse dokumenteerimise täpsemad nõuded ja andmekoosseisu kehtestab valdkonna eest vastutav minister määrusega.

§ 22⁴. Rehabilitatsioonimeeskonna liige

(1) Rehabilitatsioonimeeskonna liige võib olla inimene, kellel on selleks vajalik erialane ettevalmistus või sobiv kutse või kõrgharidus.

(2) Rehabilitatsioonimeeskonna liikmele esitatavad täpsemad nõuded kehtestab valdkonna eest vastutav minister määrusega.

(3) Rehabilitatsioonimeeskonna liikmed peavad hoidma konfidentsiaalsena neile rehabilitatsiooniteenuse osutamisel teatavaks saanud andmeid teenust saava inimese kohta, kui seaduses või kokkuleppel teenust saava inimesega ei ole ette nähtud teisiti.

§ 22⁵. Teenuse rahastamine

(1) Tervisekassa võtab käesoleva seaduse § 22² lõikes 5 sätestatud korras rehabilitatsiooniteenust saama suunatud inimeselt rehabilitatsiooniteenuse eest tasu maksmise kohustuse üle ravikindlustuse seaduse § 30 lõike 1 alusel kehtestatud määruses sätestatud tingimustel ja korras.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud juhul rahastatakse rehabilitatsiooniteenust ja selle korraldamist riigieelarvest Tervisekassa kaudu riigieelarveliste võimaluste piires. Muul juhul tasub rehabilitatsiooniteenust saav inimene teenuse eest ise.“;

3) paragrahvi 32 lõiget 1 täiendatakse pärast tekstiosa „§-des 14–22“ tekstiosaga „ning § 22³ lõike 1 punktides 1, 2, 4 ja 5“;

4) seaduse 8. peatüki 1. jagu täiendatakse §-dega 38² ja 38³ järgmises sõnastuses:

„§ 38². Rehabilitatsiooniteenuse saamine Sotsiaalkindlustusameti otsuse alusel

(1) Inimene, kelle kohta on Sotsiaalkindlustusamet teinud sotsiaalhoolekande seaduse alusel sotsiaalse rehabilitatsiooni teenuse eest tasu maksmise kohustuse ülevõtmise otsuse, mille kehtivus lõpeb 2027. aasta 30. septembril, võib sama otsuse alusel pöörduda käesoleva seaduse §-s 22¹ sätestatud rehabilitatsiooniteenuse saamiseks teenuseosutaja poole kuni 2027. aasta 31. detsembrini.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud inimesele koostatakse automaatselt sotsiaalkaitse infosüsteemi kantud sotsiaalse rehabilitatsiooni teenuse andmete alusel saatekiri käesoleva seaduse §-s 22¹ sätestatud rehabilitatsiooniteenuse saamiseks.

(3) Saatekirja koostamiseks kasutatakse järgmisi sotsiaalkaitse infosüsteemis olevaid andmeid:

- 1) teenusesaaja nimi;
- 2) teenusesaaja isikukood;
- 3) sotsiaalse rehabilitatsiooni teenuse eest tasu maksmise kohustuse riigi poolt ülevõtmise otsuse kehtivuse aeg.

§ 38³. Rehabilitatsiooniteenuse järelehindamine

Sotsiaalministeerium analüüsib hiljemalt 2031. aastal käesolevas seaduses sätestatud rehabilitatsiooniteenuse regulatsiooni rakendamise mõju ja tulemuslikkust.“.

§ 2. Kaitseväeteenistuse seaduse muutmine

Kaitseväeteenistuse seaduses tehakse järgmised muudatused:

1) paragrahvi 195 lõike 1¹ punktis 1 asendatakse sõnad „sotsiaalse rehabilitatsiooni teenuse“ sõnaga „rehabilitatsiooniteenuse“;

2) paragrahvi 195 lõike 2 esimest ja teist lauset täiendatakse pärast sõnu „sotsiaalhoolekande seaduse“ sõnadega „või rahvatervishoiu seaduse“.

§ 3. Käibemaksuseaduse muutmine

Käibemaksuseaduses tehakse järgmised muudatused:

1) paragrahvi 16 lõike 1 punkti 2 täiendatakse pärast sõna „tähenduses“ tekstiosaga „, rahvatervishoiu seaduse §-s 22¹ sätestatud rehabilitatsiooniteenus“;

2) paragrahvi 16 lõike 1 punktist 4 jäetakse välja tekstiosa „56,“.

§ 4. Puuetega inimeste sotsiaaltoetuste seaduse muutmine

Puuetega inimeste sotsiaaltoetuste seaduses tehakse järgmised muudatused:

1) paragrahvi 2³ lõike 6 punkt 6 tunnistatakse kehtetuks;

2) paragrahvi 6 lõikest 1 jäetakse välja tekstiosa „ja rehabilitatsiooniplaanis ettenähtud tegevusteks, välja arvatud ravikindlustuse ja riigieelarve muudest vahenditest finantseeritavateks tegevusteks“;

3) paragrahvi 7¹ lõikest 1 jäetakse välja tekstiosa „ja rehabilitatsiooniplaani olemasolu korral selles ettenähtud tegevusteks, välja arvatud ravikindlustuse ja riigieelarve muudest vahenditest finantseeritavateks tegevusteks“.

§ 5. Ravikindlustuse seaduse muutmine

Ravikindlustuse seaduse § 30 täiendatakse lõigetega 5 ja 6 järgmises sõnastuses:

„(5) E-konsultatsioon on tervise infosüsteemi vahendusel vastava saatekirja alusel toimuv:

1) kahe tervishoiutöötaja vaheline nõustamine, mille eesmärk on täpsustada kindlustatud isiku haiguse diagnoosi või määrata talle uuringud ja ravi ning mille tulemusel annab konsulteeriv tervishoiutöötaja kirjaliku arvamuse või määratakse kindlustatud isikule aeg asjakohase tervishoiuteenuse saamiseks;

2) perearsti, muu eriarsti või õe tehtud suunamine rehabilitatsiooniteenuse saamiseks kooskõlas rahvatervishoiu seaduse §-ga 22² lõikega 5, mille tulemusel määrab tervishoiutöötaja inimesele rehabilitatsiooniteenuse saamise või annab põhjendatud arvamuse, miks teenuse osutamine ei ole asjakohane.

(6) Käesoleva paragrahvi lõikes 5 nimetatud saatekirja ja selle vastuse dokumenteerimise tingimused sätestatakse tervishoiuteenuste korraldamise seaduse § 4² lõike 3 alusel kehtestatud määruses. Saatekirja ja selle vastuse erialase sisu kinnitab ja avaldab oma kodulehel Tervisekassa pärast seda, kui selle on välja töötanud:

1) käesoleva paragrahvi lõike 5 punkti 1 korral vastava eriala ühendus;

2) käesoleva paragrahvi lõike 5 punkti 2 korral rehabilitatsiooniteenuse osutamisega seotud eriala ühendus.“.

§ 6. Riigilõivuseaduse muutmine

Riigilõivuseaduse § 286³ tunnistatakse kehtetuks.

§ 7. Sotsiaalhoolekande seaduse muutmine

Sotsiaalhoolekande seaduses tehakse järgmised muudatused:

1) paragrahvi 13¹ lõiked 3 ja 4, 3. peatüki 2. jagu ja §-d 147–150 tunnistatakse kehtetuks;

2) paragrahvi 142¹ lõike 1 punktist 2 jäetakse välja sõnad „ja sotsiaalse rehabilitatsiooni teenuse“;

3) paragrahvi 144 lõike 6 punktist 7 jäetakse välja sõnad „sotsiaalse rehabilitatsiooni teenuse ja“;

4) seaduse 9. peatüki 1. jagu täiendatakse §-ga 160⁹ järgmises sõnastuses:

„§ 160⁹. Sotsiaalse rehabilitatsiooni teenuse tegevusloa taotlemise erisused 2027. aastal

Alates 2027. aasta 1. veebruarist lõpetab Sotsiaalkindlustusamet sotsiaalse rehabilitatsiooni teenuse osutamise tegevusloa taotluste vastuvõtmise.“;

5) seaduse 9. peatüki 1. jagu täiendatakse §-dega 160¹⁰ ja 160¹¹ järgmises sõnastuses:

„§ 160¹⁰. Sotsiaalse rehabilitatsiooni teenuse osutamise tegevusloa kehtetus

Alates 2027. aasta 1. oktoobrist on sotsiaalse rehabilitatsiooni teenuse osutamise tegevusluba kehtetu.

§ 160¹¹. Sotsiaalteenuste ja -toetuste andmeregistrisse kantud sotsiaalse rehabilitatsiooni teenuse vajaduse hindamise andmete säilitamine

Kuni 2027. aasta 1. oktoobrini sotsiaalteenuste ja -toetuste andmeregistrisse kogutud sotsiaalse rehabilitatsiooni teenuse vajaduse hindamise andmed arhiveeritakse hiljemalt 2032. aasta 1. oktoobril ja neid säilitatakse viis aastat pärast teenuse saamise õiguse lõppemist. Pärast nimetatud tähtaja möödumist andmed anonüümitakse.“.

§ 8. Sotsiaalseadustiku üldosa seaduse muutmine

Sotsiaalseadustiku üldosa seaduses tehakse järgmised muudatused:

1) paragrahvi 38 lõike 1 punktist 2 ja § 39 lõike 2 punktist 2 jäetakse välja tekstiosa „, sotsiaalse rehabilitatsiooni“;

2) seaduse 5. peatükki täiendatakse §-ga 39³ järgmises sõnastuses:

„§ 39³. Infosüsteemi kantud sotsiaalse rehabilitatsiooni teenuse andmete säilitamine

Kuni 2027. aasta 1. oktoobrini infosüsteemi kogutud sotsiaalse rehabilitatsiooni teenuse andmed arhiveeritakse hiljemalt 2028. aasta 1. oktoobril ja neid säilitatakse kümme aastat pärast teenuse saamise õiguse lõppemist. Pärast nimetatud tähtaja möödumist andmed anonüümitakse.“.

§ 9. Tervishoiuteenuste korraldamise seaduse muutmine

Tervishoiuteenuste korraldamise seaduses tehakse järgmised muudatused:

1) paragrahvi 3 täiendatakse lõikega 7 järgmises sõnastuses:

„(7) Käesoleva paragrahvi lõikes 6 nimetatud isikud on tervishoiutöötajaga võrdsustatud ka juhul, kui nad osutavad rahvatervishoiu seaduse §-s 22¹ sätestatud rehabilitatsiooniteenust.“;

2) paragrahvi 14 lõiget 1 ja § 22 lõiget 3 täiendatakse pärast sõna „sotsiaalteenuste“ tekstiosaga „ja rahvatervishoiu seaduse §-s 22¹ sätestatud rehabilitatsiooniteenuse“;

3) paragrahvi 59¹ lõiget 1 täiendatakse pärast tekstiosa „täitmiseks,“ tekstiosaga „rehabilitatsiooniteenuse osutamiseks,“;

4) paragrahvi 59² lõiget 1 täiendatakse punktiga 4 järgmises sõnastuses:

„4) isikule osutatud rehabilitatsiooniteenuse kohta rahvatervishoiu seaduse § 22³ lõikes 4 sätestatu kohaselt tervishoiutöötaja kaudu.“;

5) paragrahvi 59³ lõiget 2 täiendatakse punktiga 4 järgmises sõnastuses:

„4) tervishoiutöötajal rahvatervishoiu seaduse §-s 22¹ sätestatud rehabilitatsiooniteenuse osutamiseks.“.

§ 10. Töövõimetoetuse seaduse muutmine

Töövõimetoetuse seaduse § 22¹ lõike 1 punkt 5 tunnistatakse kehtetuks.

§ 11. Seaduse jõustumine

(1) Käesolev seadus jõustub 2027. aasta 1. oktoobril.

(2) Käesoleva seaduse § 7 punkt 4 jõustub 2027. aasta 1. veebruaril.

Lauri Hussar
Riigikogu esimees

Tallinn, 2026

Algatab Vabariigi Valitsus 14. septembril 2026. a nr 2-6726-01573

Vabariigi Valitsuse nimel

(allkirjastatud digitaalselt)

Heili Tõnisson
Valitsuse nõunik